

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษากาฬภคิและภคค กศ.บป. ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลล โดยปัญหาของอาจารย์ที่นำมาศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ และด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ส่วนปัญหาของนักศึกษาจะศึกษาเพิ่มอีกหนึ่งด้าน คือ ด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์และนักศึกษา ปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลล โดยสุ่มตัวอย่างอาจารย์มำจำนวน 165 คน และนักศึกษาจำนวน 370 คน รวมทั้งสิ้น 535 คน

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ และมีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลลน้อยกว่า 5 ปี

1.1 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ อาจารย์ส่วนใหญ่สอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สอนยังไม่เพียงพอ ความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของอาจารย์อยู่ในขั้นใช้งานได้ดี อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยเคยได้รับการฝึกอบรมและศึกษาค้นคว้าเอง ในการสอนอาจารย์ส่วนใหญ่จะผลิตสื่อการสอนใช้เองในทุกรายวิชา และใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสารมากที่สุด รองลงมาใช้เพื่อเตรียมเอกสารการสอนและข้อสอบ และใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมีการพัฒนาปีละ 1 ครั้ง อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

1.2 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ อาจารย์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ และด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ทั้ง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี เป็น นักศึกษาภาคปกติ กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สังกัดคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด

2.1 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา นักศึกษา ส่วนใหญ่เรียนวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจำนวน 2-3 รายวิชา โดยเรียนที่ศูนย์ คอมพิวเตอร์ วิชาที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์มีเพียงบางรายวิชา นักศึกษาส่วนใหญ่นำคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตไปใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล รองลงมาใช้เพื่อพิมพ์รายงานหรือโครงการ และใช้เพื่อ คิดต่อสื่อสาร ตามลำดับ นักศึกษาใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ดี ส่วนความรู้ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในขั้นพื้นฐาน

2.2 เปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่จะเรียนรายวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จำนวน 2-3 รายวิชา โดย เรียนที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ วิชาที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์มีเพียงบางรายวิชา การนำคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต ไปใช้นักศึกษาภาคปกติส่วนใหญ่ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล แต่นักศึกษาภาค กศ.บป. ใช้เพื่อ พิมพ์รายงานหรือโครงการมากกว่า ส่วนความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นักศึกษาทั้งสองกลุ่มต่างก็มีความรู้อยู่ในขั้นพื้นฐาน

2.3 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา นักศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ ด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม และด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ ทั้ง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.4 เปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา นักศึกษาทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอีก 3 ด้านที่เหลือ คือ ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ และด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยมีความเห็นต่อผลของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในประเด็นที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ ซึ่งประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการที่อาจารย์ใช้สอน ความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของอาจารย์ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ และการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต พบว่า ห้องปฏิบัติการที่อาจารย์ใช้สอนมากที่สุดคือที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ แต่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งตรงกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2552) ที่ระบุว่าปัจจัยสำคัญที่สุดที่กระตุ้นอันดับการพัฒนา ICT ของประเทศไทยในทุก ๆ ด้านนี้ คือ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งยังมีไม่เพียงพอและยังแพร่กระจายไม่ทั่วถึง และยังสอดคล้องกับ Downes Toni, et al. (2002) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางด้านการศึกษาและวิทยาศาสตร์ของประเทศในองค์กรรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนต่าง ๆ ของประเทศไทย ด้านฮาร์ดแวร์มีจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียนเป็นสัดส่วน 1:62 ซึ่งยังไม่เพียงพอ วรรณิการ์ พิมพ์รส (2546) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อโรงเรียนไทย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 พบว่า จำนวนห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งานในเวลาเดียวกัน จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน

สำหรับความรู้ความสามารถและการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่เคยอบรมทางด้านนี้มา และศึกษาด้วยตนเอง จึงใช้งานได้ในระดับดี และสามารถผลิตสื่อการสอนใช้เองได้ในทุกรายวิชา ส่วนใหญ่อาจารย์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการติดต่อสื่อสาร เตรียมเอกสารการสอนและข้อสอบ และสืบค้นข้อมูล ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ จิรพงศ์ นามเกียรติ (2548) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนจำอากาศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการพิมพ์เอกสาร ดูหนังฟังเพลง และสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก พรหมพัฒน์ จันทร์กระจ่าง (2549) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 วิทยาลัยเทคนิคคูสิต พบว่า บุคลากร ส่วนใหญ่เรียนรู้ และศึกษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยตนเอง ส่วนทางด้านซอฟต์แวร์ Downes Toni, et al. (2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาและ วิทยาศาสตร์ของประเทศในองค์กรรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software) เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ โปรแกรมตารางทำการ โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมนำเสนอ และ โปรแกรมเกมการศึกษา เป็นต้น

ส่วนการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต อาจารย์ต้องการพัฒนา ความรู้ความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนา ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับธนกร หวังพิพัฒน์วงศ์ (2547) ที่กล่าวว่า อาจารย์คือส่วนประกอบที่เป็นหัวใจสำคัญในการตัดสินใจถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในสถาบันการศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียน การสอนโดยให้อาจารย์ปฏิบัติตามความต้องการนั้น แนวทางหนึ่งที่ทำคือ การจัดให้มีการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพราะการอบรมยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน โดยการอบรมอาจารย์นั้นจะต้องเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจให้อาจารย์ได้รับทราบถึงประโยชน์ของการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในระบบการเรียนการสอน และ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ 3 ด้าน ซึ่ง ประกอบด้วย ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ และด้าน เทคโนโลยีสื่อสาร โทรคมนาคม พบว่า

ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความคิดเห็นว่า ปัญหาทางด้านนี้ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อาจารย์ใช้เตรียมการสอน ความทันสมัย และความเพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อาจารย์ใช้สอนในห้องบรรยาย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ

ครรรชิต มาลัยวงศ์ (2542) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันสถาบันหลายแห่งได้กำหนดให้นักศึกษาทุกแผนก ต้องเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อื่น ๆ เอาไว้ให้นักศึกษานักศึกษาใช้ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ คณะต่าง ๆ ก็ต้องมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของตนเอง ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง อาจารย์เริ่มนำคอมพิวเตอร์มาผนวกเข้ากับวิชาที่ตนสอนมากขึ้น แสดงว่าการใช้โปรแกรมช่วยสอนในวิชาต่าง ๆ กำลังได้รับความนิยม เพื่อตอบสนองต่อทิศทางนี้ มหาวิทยาลัยอาจจำเป็นต้องจัดห้องเรียนที่มีคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ระหว่างการเรียนมากขึ้น ระหว่างที่อาจารย์บรรยายอยู่นั้นอาจารย์อาจจะต้องการเปลี่ยนมาสั่งให้นักศึกษาตอบคำถามจากโปรแกรมที่จัดเตรียมไว้ นักศึกษาก็จะต้องเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ เรียกโปรแกรมที่อาจารย์ระบุขึ้นมาทำงาน

ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความคิดเห็นว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านนี้ ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับการสอนสูงกว่าปัญหาทั่วไปของซอฟต์แวร์ที่ใช้สอน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนัวรรณ ขางกลาง (2548) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน โรงเรียนในฝัน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT ของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โปรแกรมตกแต่งภาพและกราฟิกมีปัญหาการใช้มากเป็นอันดับแรก ธนกร หวังพิพัฒน์วงศ์ (2547) กล่าวว่าอาจารย์ที่เก่งกาจอาจเป็นอาจารย์ที่ไม่มีทักษะการสอนที่ดี ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความรู้ที่ต้องการถ่ายทอดและนักศึกษา ส่งผลให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้อาจารย์บางท่านยังขาดสื่อการสอนที่มีคุณภาพและไม่ต้องการเสียเวลาจำนวนมากในการพัฒนาสื่อการสอน หรือไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยีในการจัดทำสื่อการสอน ดังนั้นการจัดตั้งหน่วยพัฒนาสื่อการสอนที่สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมกับเนื้อหาการสอนจะช่วยทำให้อาจารย์ผู้สอนได้สื่อการสอนที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้สอนให้นักศึกษาได้อย่างสนุกสนาน มีความเข้าใจในเนื้อหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักศึกษา

ด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านนี้ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อยได้ คือ ความสะดวกในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ต และความทั่วถึงของช่องทางสื่อสารแบบไร้สาย ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2552) ที่กล่าวว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศของประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของโทรศัพท์พื้นฐาน อินเทอร์เน็ต หรือแม้แต่

คอมพิวเตอร์ ยังจำเป็นต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายบริการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น

3. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาเป็นเพศหญิงเรียนวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจำนวน 2-3 รายวิชา และเรียนที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ โดยเรียนในวิชาที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์บางรายวิชา ส่วนใหญ่นักศึกษานำคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไปใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล รongลงมาใช้พิมพ์รายงานหรือโครงการ และใช้ติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ ส่วนความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาอยู่ในขั้นพื้นฐาน และใช้งานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับวินัย มะหะหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี: กรณีศึกษา ไอที โชน หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี พบว่า เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ การใช้ตามวัตถุประสงค์เพื่อการค้นคว้ามากที่สุด รองลงมาคือการใช้ตามวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ และการใช้ตามวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ บุญเลิศ จันทร์ไสย์ และหะหะรุ มิมสุหรี (2549) ได้ศึกษาการใช้และความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า นักศึกษามีการใช้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย จิรพงศ์ นามเกียรติ (2548) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนจ่าอากาศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพิมพ์เอกสาร ดูหนังฟังเพลง และสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

3. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ ด้านเทคโนโลยีสื่อสาร โทรคมนาคม และด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ พบว่า

ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอ

และความพร้อมของอุปกรณ์รอบข้างในห้องบรรยาย อยู่ในระดับมาก ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อาจารย์ใช้สอนในห้องบรรยาย และการกำหนดคุณลักษณะและการใช้งานฮาร์ดแวร์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลือปัญหาอยู่ในระดับปานกลางก่อน ไปทางน้อย ซึ่งสอดคล้องกับวินัยมะหะหมัด (2550) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี : กรณีศึกษา ไอที โชน หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี พบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษา ณ ไอที โชน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับยงยศ วงศ์แพงสอน (2544) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏสกลนคร พบว่า สภาพปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันราชภัฏสกลนคร ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ทศน์วรรณ ยางกลาง (2548) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน โรงเรียนในฝัน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาซอฟต์แวร์สำหรับการเรียน เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความทันสมัยของซอฟต์แวร์ ความหลากหลายของซอฟต์แวร์ และความพร้อมสำหรับใช้เรียน ตามลำดับ ส่วนการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับการเรียน เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ปัญหาการใช้โปรแกรมตารางทำการ การใช้โปรแกรมสำหรับอัดไฟล์และดาวน์โหลดไฟล์ และการใช้โปรแกรมแสดงไฟล์เสียงและไฟล์ภาพเคลื่อนไหว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับยงยศ วงศ์แพงสอน (2544) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏสกลนคร พบว่า สภาพปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันราชภัฏสกลนคร ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านซอฟต์แวร์ โชติกา ประพทุทธิกุล (2547) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัญหาของนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พบมากที่สุดคือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ โปรแกรมที่ติดตั้งประจำเครื่องไม่มีความหลากหลาย นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ และการดาวน์โหลดข้อมูลจากระบบเครือข่ายล่าช้า จิรพงศ์ นามเกียรติ (2548) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนจำอากาศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการใช้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้อง การถ่ายโอนข้อมูลเข้าบุญเลิศ จันทร์ไสย และหะหมัด หีมสุหรี (2549) ได้ศึกษาการใช้และความต้องการใช้คอมพิวเตอร์

เพื่อการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการใช้คอมพิวเตอร์ผ่านระบบ Internet ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความสะดวกในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ ความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตและการใช้งานผ่านระบบ LMS ของมหาวิทยาลัย และความเร็วของช่องทางสื่อสารแบบไร้สาย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับchner หวังพิพัฒน์วงศ์ (2547) ที่กล่าวไว้ว่า โครงสร้างพื้นฐานที่สถาบันการศึกษาจะต้องมีพร้อมเพื่อนำมาสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถแสดงภาพและเสียงในระบบการเรียนการสอน และมีจำนวนมากพอที่จะให้นักศึกษาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทบทวนหรือศึกษาเนื้อหาการสอนเพิ่มเติมในภายหลัง และระบบเครือข่ายความเร็วสูง เพื่อรองรับการส่งภาพและเสียงมาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำวิดีโอสื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนมาให้นักศึกษาสามารถเปิดดูได้ตามต้องการ

ด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านองค์ประกอบสนับสนุนอื่น ๆ ทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่ให้บริการ รองลงมา คือ ความเพียงพอของปลั๊กไฟสำหรับการใช้ช่องทางสื่อสารแบบไร้สาย และความเพียงพอของโต๊ะและเก้าอี้สำหรับใช้ช่องทางสื่อสารแบบไร้สาย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2552) ที่กล่าวว่าประเทศไทยยังขาดแคลนบุคลากรด้าน ICT อีกมาก ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่มีทักษะสูงหรือทักษะเฉพาะด้านต่าง ๆ จากการศึกษาสถานภาพบุคลากรด้าน ICT ของประเทศไทยพบว่า บุคลากร ICT ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 อยู่ในกลุ่มทักษะต่ำ

4. เปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาภาคปกติกับภาค กศ.บป. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาภาคปกติกับภาค กศ.บป. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า โดยรวมสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกัน รายวิชาที่เรียนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป. จะเรียนจำนวน 2-3 รายวิชา และเรียนที่ศูนย์คอมพิวเตอร์

โดยเรียนในวิชาที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์บางรายวิชา การนำคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไปใช้ นักศึกษา ภาคปกติ ส่วนใหญ่ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล แต่นักศึกษาภาค กศ.บป. ใช้เพื่อพิมพ์รายงานหรือ โครงการมากกว่า ส่วนความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มีความรู้อยู่ในขั้นพื้นฐาน

5. เปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา ภาคปกติกับภาค กศ.บป. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา ภาคปกติกับภาค กศ.บป. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสื่อสาร โทรคมนาคมที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ด้านฮาร์ดแวร์และการใช้ฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์และการใช้ซอฟต์แวร์ และด้านองค์ประกอบ สนับสนุนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ อาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากผลวิจัยนี้พบว่า สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารของอาจารย์และนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อให้สภาพการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์และนักศึกษาสูงขึ้นและปัญหาต่าง ๆ ลดน้อยลง มหาวิทยาลัยจึงควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อ ส่งเสริมการเรียนการสอน ต้องมีโครงสร้างพื้นฐาน อันได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ รอบข้าง ซอฟต์แวร์ และระบบเครือข่าย ที่สนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและ เพียงพอกับจำนวนอาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้จะต้องพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนให้อาจารย์ และนักศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอนให้เต็ม ประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และความต้องการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

